

2026 június 13.,
szombat

Kedves gyerekek,

Annyi minden történt az utolsó levelem óta, hogy nem is tudom sikerül-e majd mindent elmesélnem. Nagy öröömre elég hamar megtudtam miben sántikál nagyapó, miért viselkedik olyan rejtélyesen és mi lapul a csomagokban amelyeket az utóbbi napokban kapott. Gyereknap volt. Ezt nemcsak Lili várta, hanem gondolom ti is kedves barátaim, sőt minden gyereklelkű felnőtt is, függetlenül attól, hogy éppen gyerekei, unokái vagy akár dédunokái vannak.

Nagyapó épp a szárnyasállatok körüli reggeli teendőket végezte, mikor meghallotta Lilit. Szaladva érkezett, már messziről kérdezte:

- Nagyapó, nagyapó, hallottad? Énekel a sárgarigó.
- Te honnan ismered a sárgarigót? érdeklődött nagyapó.
- Ó nagypapa, én ezt már milliószor elmeséltem. Nem emlékszel semmire? Elégé feledékeny vagy.
- Elmondanád még egyszer hátha eszembe jut miközben mesélsz, mondta kissé talán szégyenkezve az öregúr.

Nehogy azt higgyétek, hogy tényleg elfelejtette a történetet, hisz én is szóról szóra tudom már mi történt, pedig csak néhány hónapja lakom itt. Tettette magát, hogy gyengült az emlékezőképessége, csupán csak azért mert kedvére volt mikor unokája magára öltötte a mesemondó szerepet. Lenyűgözte szemének ragyogása, a hangjából sugárzó lelkesedés és a szenvedély, amely szavaihoz társult. Magára ismert. Ő is pont ilyen volt gyerekkorában.

- Jó, jó, mondta Lili, de kérlek most jól hegyezd a füled. Figyelsz? Tavaly tavasszal egy gyönyörű madár röppent az ablakpárkányunkra. Énekelte egy keveset majd eléggé furcsa hangokat hallatott. Kezdetben féltem is kissé tőle. Aztán megkopogtatta csőrével az üveget és néhányszor neki is ugrott. Az volt az érzésem, hogy verekszik valakivel, de én még csak egy legyet sem láttam a közelében. Szerencse, hogy apa is itthon volt. Ő azt mondta, hogy valószínű saját képmását látja az ablakban, éppen úgy ahogy mi is magunkat pillantjuk meg a tükörben, és mivel azt hiszi, hogy egy másik sárgarigó merészkedett a területére, el akarja zavarni. 2-3 napig folytatta ezt a harcot, utána nyom nélkül eltűnt. Óriási szerencsém volt. Apa szerint még a madarászok is nehezen fedezik fel a lombkorona sűrűjében, én pedig olyan közel kerültem hozzá, hogy szinte összeért az orrunk, pontosabban az én orrom az ő csőrével. A sötétítő mögül figyeltem. Sikerült alaposan szemügyre vegyem. Lassan közeledtem, különben észrevettem és elrepült.

Ha láttad volna mekkora csőre volt, milyen hegyes és milyen gyönyörű sárga tollruhát viselt, biztosan te is a szívedbe zártad volna. Csak a szárnyai és a farka pompázott feketében.

Most pedig megosztok veled egy titkot is. Amióta megpillantottam ezt a csodálatos madarat, a sárga egyike lett a kedvenc színeimnek. Ha nem emlékszel a madaras történetre, valószínű azt is elfelejtetted, hogy én látni sem akartam ezt a színt. Még a sárga ceruzámat is bedobtam a szekrény mögé, csak hogy ne kelljen színezzek vele.

- Ejnye milyen ravasz voltál! És micsoda élményben volt részed! Amint mesélni kezdél, tényleg úgy éreztem, mintha kezdtem volna emlékezni én is bizonyos részletekre. Ez még azelőtt történt igaz mielőtt felragasztottad az ablakodra a madarakat, nyuszikákat és piros, mérgező gombákat ábrázoló képeket?

- Látod nagypapa, kiáltja boldogan Lili, tudtam én, hogy csak úgy tettél mintha elfelejtetted volna. Nem is vagy olyan öreg, mint amilyennek tűnsz.

Nagyapó jóízűen felkacagott. Mindig szórakoztatták Lili megjegyzései. Szinte nem telt el hét anélkül, hogy ne állt volna elő valamilyen mosolyt csalogató gondolattal. Tetszett csavaros észjárása, őszintesége, nyíltsága és csodálta, hogy mindig sikerül gyorsan és egyszerűen megfogalmazza azt amire éppen gondolt.

- Azokat a képeket apa nyomtatta ki. Azt mondta, hogy ha kivágom és felragasztom az ablakra, akkor az már nem tükröződik, így a madarak nem látják saját képmásukat benne és még azt is megakadályozhatom, hogy az ablaknak ütközzenek. Tudod előfordul, hogy a madarak az ablak helyett a visszatükröződő tájat látják, így könnyen nekirepülhetnek. Amint ideje lesz apának, befóliáz néhány képet, és ezeket már az ablak külső felére is ragaszthatjuk, hisz nem áznak át. A madarászok is azt mondták, hogy akkor igazán hatásosak ezek a rajzok, fotók, ha az ablak külső oldalát díszítik.

- Mennyi mindent tudsz Lili. Sokszor azt hiszem, hogy a 4. osztályt végzed, nem pedig az ovit. Szeretnéd megnézni, hogy azon a fán éneklő sárgarigó ugyanaz-e mint amelyik az ablakpárkányodra szállt?

- Igeeen... feleli Lili lelkesen, majd kissé csüggedtebben folytatja. Az a baj, hogy nem nagyon tudok fára mászni. Oda vihetnék egy létrát is, de biztosan elijesztenénk és én nem akarom zavarni. Azt szeretném, ha minden nap gyönyörködhetnék énekében.

- Tetszik, ahogy gondolkodsz. Nagyon fontos, hogy úgy figyeljük meg a madarakat, és más állatokat, hogy közben ne zavarjuk őket. Az igazság az, hogy én sem szeretnék fára mászni. Van azonban egy sokkal jobb megoldásom. El sem kell mozduljunk innen és mégis úgy láthatjuk a sárgarigót mintha sokkal közelebb volna hozzánk. Egy távcső fog segíteni nekünk ebben.
- Napokig figyeltem a madarakat azzal a távcsővel, amit a tél végén készítettem, mégsem láttam őket egy cseppet sem jobban mint mikor szabad szemmel néztem.
- Elhiszem, nyugtatja meg nagyapó. Ez azért történt, mert te játéktávcsövet használtál. Nézd csak mi van nekem. Délután akartam megmutatni, de ha már itt vagy és halljuk a sárgarigót is, szerintem kipróbálhatjuk akár most is.
- Aztaaa... Ez egy igazi távcső? Honnan van?
- Az bizony. A minap vásároltam Gyereknapra.
- Nekem vásároltad?
- Nemcsak neked, hanem az unokatestvéreidnek, sőt még magamnak is. Ha nem tudtad volna, nekem is tetszenek a madarak és én is szeretném sokkal jobban látni őket. Igazából bárki használhatja a családból, még a barátaid is kipróbálhatják mikor látogatóba érkeznek. Gyere mutasson meg hogy kell használni.

Míg nagyapó beavatta unokáját a távcsövek használatának titkaiba, én gyorsan kerestem magamnak pár gilisztát és vissza is tértem megszokott helyemre, ahonnan olyan jól láttam és hallottam mindent. A világ semmi kincséért sem akartam lemaradni valamiről.

- Nézd csak még mit vásároltam. Tudom, hogy már van egy nagyon jó madárhatározód, de arra gondoltam, hogy ezen a nyáron megkereshetnénk a kertünkben vagy a kirándulásaink során megpillantott virágok, békák, lepkék nevét, erre pedig a legalkalmasabb ez az Állatok és növények az erdőben című határozó. Találtam egy jó kis könyvet a csillagokról is, nézegethetnénk azokat is. Fel kellene húznunk a sátrat a kertben, úgyis vakáción leszel és úgy láttam, hogy már nem sikerül a tyúkok előtt elaludnod. Amikor szüleid megengedik, alhatnánk benne. Meghallgatnánk a tücskök ciripelését, a zöld lombszöcskék zizegő koncertjét, megkereshetnénk az égen az Esthajnalcsillagot, a Göncöl szekeret és más csillagképeket.
- De van már egy madáritatónk vagy az a virágalátét már nem jó?

- Dehogynem. A virágálatétet bármikor használhatjuk, de a legjobb télen, ugyanis hajlékony, így könnyen el tudjuk távolítani belőle a befagyott vizet. Most, mivel nyár van, a víz hamar felmelegszik és gyorsan el is szaporodhatnak benne az algák. Ezek apró kis mikroszkópikus növények. Az itató alja és a víz is megzöldül vagy akár meg is pirosodik tőlük. Gondoltam, ha az itató kerámiából vagy fémből van, sokkal könnyebben és jobban ki tudjuk majd mosni mint a műanyag itatót. Majd meglátjuk, remélem segítesz felfedezni. Egy pálcát és egy-két lapos követ is teszünk a vízbe, nehogy belefulladás a kisebb méretű madarak.

Hallottátok? Rám, pontosabban ránk, madarakra is gondoltak. Ha jól látom az a két itató tökéletes. Még fürdeni is tudok bennük. A madarászok szavaival élve úgy 30-40 cm az átmérőjük, a mélységük pedig 5-10 cm körüli.

Lili unszolására hamar el is helyezték az itatókat. Az egyiket a gyepre tették, egy olyan helyre ahonnan a fű már gondosan le volt kaszálva hisz így hamarabb észre vesszük a veszély, legtöbbször macskák közeledtét és felröppenhetünk a közeli fára. Ugyanezen a fán meg is száríthatjuk a tollazatunkat. Valószínű nem tudjátok, de eléggé nehezen repülünk mikor vizesek vagyunk.

Óóóó, micsoda meglepetés. Megtöltötték a virágálatétet homokkal és rátették egy farönkre. Mintha a Mennyeországban lennék. Van madárfürdőm is. Ez a család tényleg tudja mire is van szükségünk. Hallottátok? Tudta azt is, hogy tollainkat porfürdőzéssel szoktuk ápolni, ez segít megszabadulni a tetvektől, kullancsoktól. Remélem ha esik az eső le fogják takarni vagy beviszik az eresz alá, hogy ne ázzon meg a homok. Eddig a verebek a csatornában összegyűlt porban fürödtek, de én nem férttem ott el és eléggé nehezen találtam a kertben finomabb földet. Ki is próbálom nemsokára.

A következő esemény, amit meg szeretnék még említeni pár nap múlva történt és nagyon elszomorította Lilit, de nagyapóék arca is bánatot tükrözött. Mivel én elég sok időt töltök a fák hegyén, pontosan láttam hogy mi történt. Sajnos csak nézni tudtam, megakadályozni viszont nem. Kora délután volt, eleredt az eső. Nagyanyóék felfüggesztették a kerti munkálatokat és behúzódtak a házba. A kutya elfoglalta helyét a főbejárat előtti lábtörőn és pár pillanat múlva már horkolt is. Nagyon fáradt volt szegény, egész nap ásott a kertben, az ugyanis tele van egérjáratokkal, most már mély gödrökkel is. A 10 réce békésen fürdött az itatóul szolgáló régi mosdótálban mindaddig amíg rókakoma meg nem látogatta. Egyenként vitte el. Biztos sok éhes szájat kellett etetnie.

Úgy két órán belül az eső is elállt és nagyapó megdőbbenve fedezte fel, hogy a récéknek nyoma veszett. Amint észrevette, hogy a kerítés felső fele sáros, nyomban rá is jött, hogy a róka volt a ludas, ő lopta el ezeket a szárnyasokat. Lili nyomban sírni kezdett Kisháp, Kormi, Füsti és Bubi után, ezek voltak ugyanis kedvenc kacsái. Sokat játszott velük. Már alig várta, hogy annyira felmelegedjen az idő hogy együtt pancsolhasson velük a régi kis kádban, amiben baba korában szülei fürdették. Napokig zokogott. Már akkor is könnybe lábadtak szemei, mikor a rögtönzött udvaruk fele közeledett. Nagyanyó szeme pedig szikrát hányt és kijelentette, hogy ő bizony soha az életben nem fog többet szárnyasokat tartani a rókának, majd felelevenítette nagyapónak hány tyúkot, gyöngytyúkot, récét és lúdat rabolt el az elmúlt években tőlük. De bármennyire is mérges volt, nem feledkezett meg, hogy nagyapónak nemsokára születésnapja lesz. Meg is lepte egy kis ajándékkal. Férje tágra nyílt szemekkel bámulta a piros masni és szép csomagolás alatt rejtőző ásót, lapátot és csákányt, ugyanis ezekkel lepte meg felesége, aki még megemlítette, hogy ha nem készít egy becsületes udvart a házi szárnyasoknak, egész évben salátán, spenóton, brokkolin és karfiolon fog élni. Öntsön betont a kerítés aljára hogy a róka ne tudjon lyukat ásni és így bejutni a tyúkudvarra, valamint most már jó lenne ha hálóval be is fődne az egész udvart, hisz úgy tűnik a vörös bundás mászni is tud. Továbbá figyelmeztette, hogy ne nagyon halogassa a munkálatok elkezdését, mert neki nem esik nehezebbre karfiolkrémes brokkolitortát sütni születésnapjára. Pfüjj, gondolta nagyapó. Tudta, hogy felesége képes lenne rá, eddig minden egyes ígéretét beváltotta. Ti szeretitek ezeket a zöldségeket? Nagyapó nem repesett az örömtől mikor meglátta a tányérjában, de szó nélkül megevett mindent amit a felesége főzött, noha jobban szerette a húst. Borsózott is keményen a háta, mikor eszébe jutott milyen tortával kedveskedne a felesége így hamar munkához látott. Hívott pár napszámot, délutánonként a fia is segített. Gyorsan haladtak. A két tyúkudvar, vagy nem is tudom minek nevezzem, olyan hamar megjelent, akár eső után a gomba.

Így telt el az elmúlt két hét. Én többnyire a területem megvédésével voltam elfoglalva. Tetszett a porfürdő is és felváltva pancsoltam a két itatóban, majd mindaddig napoztam, míg tollaimat elrendeztem és megszáritottam. Egyik ilyen alkalommal azt is lefüleltem, hogy csak az egyik tyúkudvar lesz a háziszárnyasoké, a másik, amelyik egyébként a kert legcsendesebb zúgában helyezkedik el... jajjj mit fog szólni nagyanyó mikor megtudja.... vadmadaraknak fog átmeneti otthont adni.

Ide fogja tenni Lili édesapja azokat a madarakat amelyeket sikeresen megműtött miután eltörött a lábuk vagy a szárnyuk, vagy amelyek más sérüléssel érkeztek a rendelőjébe, gyengék, betegek és azt reméli, hogy pár nap vagy akár pár hét alatt annyira felépülnek, hogy szabadon engedheti. Most értettem meg igazából honnan is tud ez az apuka annyi mindent a madarokról és más állatokról. Vajon ki tudjátok ti is találni, hogy mivel foglalkozik Lili édesapja?

Üdvözettel,
Fekete rigó

Ajánlott tevékenységek:

1. III hallgathatjátok meg a sárgarigó énekét, de akár rá is kereshettek a You Tube-on a "Grangur, minutul de natura" kulcsszavakra.
2. Helyeztetek ki madáritatót számunkra. Amint a levélben is olvastátok, egy nagyobb átmérőjű cserépalátét tökéletesen megfelel a célnak. Cseréljétek a vizet naponta és ne feledjétek el kimosni a tálcát.
3. Létesítsetek porfürdőt.
4. Keressetek meséket, verseket, énekeket, találós kérdéseket, amelyekben szereplek én is, a fekete rigó. A következő levélben elárulom hova írhatjátok be ezek címét, szerzőjét.
5. Töltsetek minél több időt a szabadban. Sétáljatok nyitott szemmel, figyeljétek a hangokat. A természet apró kis csodái ott lapulnak az orrotok előtt és várják, hogy felfedezzétek.

